

N:o 5.

Ank. till Riksd. Kansli den 4 Maj 1871, kl. 5 e. m.

Första Kammarens Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 5, i anledning af väckt fråga om tillägg och förändring i Kongl. Cirkuläret till Konsistorierna i riket den 9 Februari 1844, angående konsistorie-notariernes uppbördsprovision.

Med anledning af motionen N:o 186, framställd inom Riksdagens Andra Kammare, angående en hemställan att Kongl. Maj:t tacktes meddela ett sådant *förtydligande tillägg* till Kongl. Cirkuläret till Konsistorierna den 9 Februari 1844, att på medel, som genom kollekt i kyrkorna insamlas åt nödlidande, provision icke må kunna beräknas, äfvensom att Kongl. Maj:t ville taga i öfvervägande, huruvida icke för dem, som hädanefter erhålla konsistorie-notarietjenst, all rätt till uppbördsprovision å kollektmedel må kunna borttagas, har Andra Kammarén, efter det dess Tillfälliga Utskott N:o 2 i ämnet afgifvit yttrande i Utlåtandet N:o 19 och på grund af återremiss i Utlåtandet N:o 24, bifallit Utskottets förslag att Riksdagen måtte i underdänig skrifvelse anhålla, det Kongl. Maj:t tacktes till det Kongl. Cirkuläret till Konsistorierna den 9 Februari 1844 meddela ett sådant tillägg, att på medel, som genom tillfällig kollekt i kyrkorna insamlas åt nödlidande samt sjuke och sårade i fält, någon provision icke må beräknas; äfvensom att, under förutsättning att nämnda hemställan af Riksdagen bifölles, i skrifvelsen borde inrymmas den önskan, att Kongl. Maj:t ville taga i nådigt öfvervägande, huruvida icke för dem, som hädanefter erhålla konsistorie-notarietjenst, all rätt till uppbördsprovision å kollektmedel må kunna borttagas; och har Första Kammarén behagat infordra sitt Tillfälliga Utskotts yttrande öfver detta förslag.

Kongl. Cirkuläret den 9 Februari 1844 (Svensk Författnings-samling N:o 26) innehåller bland annat:

i 1:sta punkten: "att konsistorie-notarierna må för besväret med uppbörden och redovisningen af de kollektmedel, hvilka inom stiftet insamlas och till Konsistorierna ingå, i enlighet med hvad hittills egt rum, beräkna sex procent af dessa medel, såsom uppbörds- och redovisnings-arfvode";

i 2:dra punkten: att konsistorie-notarierna och andra redogörare för elementarläroverkens kassor ega beräkna sex procent å vissa till kassorna ingående inkomster;

i 3:dje punkten: att konsistorie-notarierna och andra redogörare ega beräkna tre procent af de till byggnadskassorna och cassa emeritorum inflytande räntemedel; och *i 4:de punkten:* att å kollekt- och stamboks-medel, hvilka till understöd vid kyrkobyggnader, efter meddeladt nådigt tillstånd, inom församlingarne insamlas, konsistorie-notarien eger beräkna sex procent å de medel, som inom stiftet insamlas, men endast tre procent å dylika inom de öfriga stiftet insamlade medel, hvilka konsistorie-notarien emottager till slutlig redovisning.

Utskottet tilltror sig icke att biträda en sådan tolkning af stadgandet i ofvanomförmälda första punkt, såsom skulle, utan intrång i den genom författningen *nuvarande* konsistorie-notarier tillerkända rätt, provision kunna upphävas i afseende å medel, hvilka genom tillfällig kollekt i kyrkorna insamlas åt "nödlidande samt sjuke och sårade i fält"; och då härtill kommer dels att sistnämnda i förslaget begagnade uttryck åtminstone lemnar rum för tvekan huruvida dermed afses kollektmedel för andra likartade välgörande ändamål, dels ock att kollektmedel understundom insamlas jemväl för andra ändamål der provisionen följdriktigt borde upphöra, t. ex. för understöd åt meddellöse studerande, anser Utskottet sig

1:o

icke kunna tillstyrka det föreslagna tillägget till Kongl. Cirkuläret den 9 Februari 1844.

Det torde icke kunna bestridas att den konsistorie-notarierna genom berörda Kongl. Cirkulär tillagda provision å kollektmedel, lika som bemålde tjänstemäns rätt till arfvode i andra här ofvan antydda hänscenden, blifvit bestämd att utgöra en del af den för tjänsternas skötande anslagna aflöning.

Denna aflöning har dock, utom det att, på sätt 1850—1851 årens Riksdags underdåniga skrifvelse N:o 173 utvisar, ersättning blifvit beviljad till 13 konsistorie-notarier med 270 R:dr R:mt till hvardera eller tillsammans 3,510 R:dr, för minskad tjänstårsberäkning, ansetts i allt fall vara otillräcklig, hvadan Rikets Ständer vid 1862—1863 årens riksdag, enligt underdånig skrifvelse N:o 169, anslagit 10,000 R:dr R:mt årligen till förbättring i konsistorie-notariernes inkomster; och qvarstå dessa anslag, det sistnämnda såsom reservations-anslag, ännu i Riksstaten.

Utskottet instämmer emellertid i den till grund för förslaget, att all rätt till uppbördsprovision å kollektmedel bör för blifvande konsistorie-notarier upphöra, liggande åsigt att dylika medel, som i de flesta fall afse välgörenhet, måtte oafkortade utgå för ändamålet och att provision å beloppet eller sportel till tjänstemannen för hans besvär med medlen är mindre lämplig; och ehuru Utskottet

skulle hafva önskat att Andra Kammarens förslag till underdånig skrifvelse varit åtföljd af hemställan om en jemväl af andra skäl önskvärd definitiv reglering af konsistorie-notariernes aflöning, så att uppbördsprovisionen å kollektmedel kunnat så snart som möjligt upphöra; finner likväl Utskottet af den omständighet att en sådan hemställan icke egt rum sig desto mindre befogad att afstyrka den gjorda framställningen i förevarande del, som, i händelse afseende derå fästes, Kongl. Maj:t lär vara oförhindrad att med anlitande af befintliga tillgångar bereda eller på annat sätt föreslå en sådan reglering, hvadan Utskottet tillstyrker,

2:o

att Första Kammarén behagade förena sig med Andra Kammarén om aflåtande af en underdånig skrifvelse med anhållan att Kongl. Maj:t ville taga i nådigt öfvervägande, huruvida icke för dem, som hädanefters erhålla konsistorie-notarietjenst, all rätt till uppbördsprovision å kollektmedel må kunna borttagas.

Stockholm den 5 Maj 1871.

På Utskottets vägnar:

N. S. v. Koch.
